

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نامبر: ۸۸۹۲۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شرق

روزنامه

پنجشنبه ۱ آذر ۱۴۰۳ • ۱۹ جمادی‌الاول ۱۴۴۶ • ۲۱ نوامبر ۲۰۲۴ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۹۸۱ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۱:۵۰ • اذان مغرب ۱۷:۱۳ • اذان صبح فردا ۵:۲۰ • طلوع آفتاب ۶:۴۷

ساعت ۱۵ روز سه‌شنبه ۲۹ آبان، آتش‌سوزی یک انبار مواد شیمیایی و لوازم پزشکی در خیابان ناصرخسرو تهران به ۱۱۵ اعلام شد و بلافاصله نیروهای امدادی اورژانس و آتش‌نشانی به محل حادثه اعزام شدند. عکس: هادی زند، ایسنا

www.sharghdaily.com • aparat:tasvirshargh • Telegram:SharghDaily • youtube:sharghdaily • twitter:sharghdaily • instagram:sharghdaily1

کانون وکلا در کانون بحران

مسئولیت مدنی و انتظامی قضات ابطال‌کننده انتخابات

ابراهیم ایوبی

وکیل دادگستری

شبیعه» (جلد ۱۸، صفحه ۷). از آنجایی که همواره ممکن است قضات در معرض خطا باشند، در قوانین راه‌های جبران اشتباه پیش‌بینی شده است. در اصل ۸۱ متمم قانون اساسی مشروطیت آمده بود: «هیچ حاکم محکمه عدلیه را نمی‌توان از شغل خود موقتاً یا دائماً بدون محاکمه و ثبوت تقصیر تغییر داد، مگر اینکه خودش استعفا نماید».

از اولین مقررات مربوط به تخلفات قضات می‌توان به «نظام‌نامه راجع به تشخیص انواع تقصیرات انتظامی قضات و تعیین مجازات آنها» مصوب ۱۳ اسفند ۱۳۰۴ هیئت وزیران اشاره کرد. پس از انقلاب اسلامی، جنبه شرعی قضاوت پررنگ‌تر شد. در مقدمه قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران «ایجاد سیستم قضائی بر پایه عدل اسلامی» و «به دور از هر نوع رابطه و مناسبات ناسالم» ترسیم شد. اما مهم‌ترین بخش، در اصل ۱۷۱ قانون اساسی قرار دارد: «هرگاه در اثر تقصیر یا اشتباه قاضی در موضوع یا در حکم

یا در تطبیق حکم بر مورد خاص ضرر مادی یا معنوی متوجه کسی گردد، در صورت تقصیر، مقصر طبق موازین اسلامی ضامن است و در غیر این صورت خسارت به وسیله دولت جبران می‌شود و در هر حال از متهم اعاده حیثیت می‌گردد». این اصل در ۲۰ آبان ۱۳۵۸ با ۵۳ موافق و یک مخالف تصویب شد. در همین راستا «قانون نظارت بر رفتار قضات» در ۱۷ مهرماه ۱۳۹۰ به تصویب مجلس رسید. در

ماده ۱۳ قانون، مجازات تخلفات انتظامی در ۱۳ بند فهرست شده است. «صدور رأی غیرمستند یا غیرمستدل»، تخلفی است که مجازاتی از کسر حقوق تا تزل دو پایه قضائی در پی دارد.

اگر دادنامه مورخ ۱۶ آبان ۱۴۰۳ شعبه اول دادگاه عالی انتظامی قضات را بخوانیم، به شکل خلاصه «تبلغات گسترده غیرمجاز و تخطی از مقررات از سوی هیئت نظارت» علت موجه ابطال انتخابات سی‌دومین دوره کانون وکلای دادگستری مرکز اعلام شده است. این استدلال ضعیف می‌تواند مصادیقی از صدور رأی غیرمستدل تلقی شود؛ زیرا اولاً، هر فرد مسئول تخلف خود است و اگر نامزدی مقررات تبلیغات را رعایت نکرده یا هیئت نظارت بر انتخابات کوتاهی کرده، مسئولیت شخصی بوده و این افراد باید پاسخ‌گوی رفتارشان باشد؛ ثانیاً، یک وکیل دادگستری حداقل دارای دانشنامه کارشناسی حقوق است (بماند که بسیاری کارشناسی ارشد و درجه دکتری داشته و به تدریس مشغول‌اند) و با در نظر گرفتن تحصیلات پیش‌دانشگاهی، ۱۶ سال سابقه آموزش دارد. آیا منطقی است که چنین فردی را که مدت‌ها کارزار انتخابات را با شرکت در جلسات یا پیگیری در فضای مجازی دنبال کرده، این‌قدر ناگاکه و سطحی بدانیم که با یک نجوای درگوشی روز رأی‌گیری، نظرش را تغییر دهد؟

افراد ذی‌نفع این حق را دارند که از قضات صادرکننده دادنامه

ابطال انتخابات، به دلیل تخلف انتظامی «صدور رأی غیرمستند و غیرمستدل» دادخواهی کنند. در ماده ۷ «قانون نظارت بر رفتار قضات»، رسیدگی به تخلفات اعضای دادگاه عالی انتظامی قضات در صلاحیت هیئتی مرکب از رؤسای شعب دیوان عالی کشور دانسته شده که البته رسیدگی منوط به صدور کیفرخواست از جانب دادستان کل کشور است. در صورت اثبات این تقصیر، مطابق ماده ۳۰ قانون، رسیدگی به دعوی مسئولیت مدنی و جبران خسارت در صلاحیت دادگاه عمومی تهران است که این خسارت شامل همه هزینه‌های برگزاری انتخابات از انتشار آگهی ثبت‌نام در روزنامه‌ها گرفته تا هزینه دستگاه الکترونیک رأی‌گیری می‌شود.

با هر معیاری، ابطال انتخابات صنف وکالت به بهانه تخلف تبلیغاتی چند نامزد یا کوتاهی هیئت نظارت پذیرفتنی نیست، مگر انتخابات ریاست‌جمهوری که بر از تخلف تبلیغاتی است تاکنون ابطال شده است؟ اصل ۶ قانون اساسی اداره امور کشور را متکی به آرای عمومی می‌داند، بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران بیان داشته‌اند «میزان، رأی ملت است» و رهبر انقلاب رأی مردم را «حق الناس» می‌داند، پرسش این است که تفسیر حکم و موضوع در مقام صدور این دادنامه به کدام سمت بوده است و زخمی‌کردن یک پال «فرشته» عدالت چه حاصلی دارد؟ در پایان باید از سکوت اتحادیه کانون‌های وکلای ایران (اسکودا) درخصوص این رویداد تاریخی ابراز تأسف کرد.

کودکی

کودکان زیر تیغ بمب و محدودیت

استفاده و کمین «من ترانه‌ام» را راه‌اندازی کرده بود. استقبال از این کمپین سبب شد تا طی چند هفته، این ممنوعیت لغو شود.

کمپین از کانادا: «نیلا» ۱۵ساله بود که طالبان وارد کابل شدند. او با کمک بنیادی به همراه خانواده‌اش ابتدا به پاکستان و سپس به کانادا رفت. در کانادا بود که کمپین «داستان او» را آغاز کرد. کمپینی که دختران افغان را به اشتراک‌گذاری داستان‌هایشان تشویق می‌کند و تمرکز آن انعکاس صدای کسانی است که هنوز در افغانستان هستند. او به سی‌ان‌ان می‌گوید: «هر روز به دخترانی فکر می‌کنم که در افغانستان بدون هیچ امید رها شده‌اند. من این امکان را دارم که برای زندگی‌ام تصمیم می‌گیرم، اما آنها چه می‌شوند؟»

وضعیت زنان: طالبان پس از به قدرت رسیدن، مدارس را به روی دختران بالای ۱۲ سال بسته‌اند. دختران نوجوان و زنان اجازه تحصیل یا کار ندارند و فقط می‌توانند با یک مرد خانواده از خانه خارج شوند. آنها نمی‌توانند در ملا عام صحبت کنند و باید چشمانشان پابین باشد تا سالم به خانه بازگردند. آنها دیگر اجازه استفاده از پارک‌ها، باشگاه‌های ورزشی و سایر امکانات عمومی را ندارند. همچنین نمی‌توانند بدون اجازه سفر کنند.

واکنش نهادها: ریچارد بنت، گزارشگر ویژه سازمان ملل در امور افغانستان، امکان حضور در این کشور را ندارد و تنها با انتشار توییت و واکنش‌های این‌گونه، شرایط در افغانستان را بررسی می‌کند. آلمان، استرالیا، کانادا و هلند نیز از راه دور و در موارد معدود به تبعیض‌ها واکنش نشان می‌دهند. در این مدت واکنش طالبان این بوده که نگرانی‌های کشورها را نسبت به تبعیض جنسیتی «بوج» بدانند. حمدالله فطرت، سخنگوی طالبان، گفت: «حقوق بشر در افغانستان محافظت می‌شود و به هیچ‌کس تبعیض نمی‌شود».

روز جهانی کودک فرصتی بود تا بار دیگر به یاد جهان بیاید که در افغانستان و غزه کودکان و زنان در چه شرایطی زندگی می‌کنند.

غزه گورستان کودکان: طبق گزارش الجزیره، هر روز ۱۰ کودک یک یا هر دو پای خود را از دست می‌دهند. عمل جراحی و قطع عضو آنها با کمترین مواد بی‌هوشی یا در مواردی بدون بی‌هوشی رخ می‌دهد. سازمان ملل متحد گفته است نوار غزه گورستان هزاران کودک است. به گفته مقامات فلسطینی، اسرائیل از هفتم اکتبر ۲۰۲۳ حداقل ۱۷هزارو ۴۰۰ کودک را در غزه کشته است، یعنی هر ۳۰ دقیقه یک کودک کشته می‌شود. هزاران نفر دیگر در زیر آوار مفقود شده‌اند که گمان می‌رود اکثر آنها مرده‌اند.

در میان کودکان، ۷۱۰ نوزاد زیر یک سال، هزارو ۷۹۳ کودک نوپا (یک تا سه سال)، هزارو ۲۰۵ کودک چهار تا پنج ساله، چهارهزارو ۲۰۵ کودک دبستانی و سه‌هزارو ۴۴۲ دانش‌آموز دبیرستانی زیر ۱۸ سال کشته شده‌اند.

جایزه برای دختر افغانستانی: «نیلا ابراهیمی» دختر ۱۷ساله‌ای که توانسته همراه خانواده‌اش از افغانستان بگریزد، به دلیل تلاش‌هایش برای تقویت صدای زنان، برنده جایزه بین‌المللی صلح کودکان ۲۰۲۴ شد. او در حالی برنده این جایزه شد که پیش‌تر چهره‌های شاخصی مانند «گرتا توبریگ» فعال محیط زیست و «ملاله یوسف‌زهی» فعال مبارزه برای آموزش دختران، آن را دریافت کرده بودند. دلیل اهدای این جایزه به او «فعالیت شجاعانه‌اش در راه مبارزه برای حقوق دختران در افغانستان» بیان شده است. افغانستان کشوری است که پس از خروج ناگهانی نیروهای آمریکایی، صدای زنان تحت قوانین سرکوبگرانه طالبان خاموش شده است. «نیلا ابراهیمی» پیش از تسلط طالبان نیز چهره شناخته‌شده‌ای بود. او برای لغو ممنوعیت خواندن دختران، ویدئویی منتشر کرده بود. آن زمان او از حساب کاربری برادرش

خدمات "بخشش"

۱ | کمک هزینه کاشت حلزون شنوایی

۲ | کمک هزینه تأمین، تعویض و تعمیر قطعات

۳ | کمک هزینه توانبخشی

۴ | کمک هزینه پیشگیری از تولد کودک ناشنوا

مقاضیان عزیز می‌توانند با مراجعه به یکی از مراکز کاشت حلزون شنوایی در سراسر کشور یا سایت «بخشش»، از خدمات این بنیاد بهره‌مند شوند.

شماره‌گیری کد دستوری از طریق تلفن همراه
۳۵۳۵ * ۷۸۰ *

شماره کارت جاری نزد بانک پارسیان
۶۲۲۱-۰۶۱۲-۰۷۲۲-۸۲۷۳

شماره شبنا نزد بانک پارسیان
۱۸۸۶-۰۳-۰۵۴۰-۱۰۲۳-۲۰۱۰-۰۰۸۸-۸۸۶-۰۳

ما می‌خواهیم هیچ انسانی به جهت فقر و تنگدستی از شنیدن آوازی هستی محروم نباشد.

۲-۰۷۶۱-۴۰۸۸۰۲۱۰۲۱ info@bakhshesh.ir • bakhsheshcharity • www.bakhshesh.ir

شاهنامه‌خوانی

آخرین اندرزه‌های رستم به اسفندیار

مهدی افشار

شاهنامه‌پژوه

همه اندیشه رستم آن بود که اسفندیار را از خواسته نابخردانه خود دور گرداند و او را به راه خرد آورد. با همه بی‌مهری که از اسفندیار دید و او را به خون خویش فرا نخواند، خود را فرودست گردانیده، به دیدارش شافت و در گفت‌وگویی تلخ که اسفندیار همه کوشش‌های خاندان رستم را بی‌ارزش دانست و زال را دیوزاده خواند، رستم به مهر با او سخن گفت و از او خواست شراب آورند و با یکدیگر هم‌پیاله شوند، شاید شهد شراب اندیشه تلخ خراب را از سر شاهزاده بیرون کند که نکرد. رستم پس از نوشیدن گفت:

هر آن می‌که با تو خورم نوش گشت/ روان خردمند را توش گشت
گر این کینه از مغز بیرون کنی/ بزرگی و دانش بر افزون کنی
ز دشت اندر آبی سوی خان من/ بوی شاد یک چند مهمان من

سخن هرج گفتم به جای آورم/ خرد رستم با رهنمای آورم
رستم با همه نوش و توان می‌کوشید اسفندیار را به راه خرد آورد، دریغاً چشم جاه‌جویان، ناتوان از دین می‌شود. در پاسخ رستم که شاهزاده را به خانه خویش خوانده بود، اسفندیار سرسخنانه گفت: «تخمی که هرگز نروید، مکار فردا هنر مردان رزم را خواهی دید، زیرا برآتم که کمر به تاختن بریندم و تو را به بند کشیده، به درگاه پدر برم و در آنجا خود میانجی شوم و از پدر بخواهم تو را آزاد کند و بزرگ دارد».

درباره رستم از آشتی گفت، از دوستی و مهر پدری و اسفندیار با خونیت گفت: «درشتی تن خویش را مستای، اکنون به ایوان خود برو و خود را برای نبرد فردا آماده گردان و آن‌گاه خواهی دید که در رزم همان‌گونه‌ام که در بزم هستم. دیگر دلجویی بس است، خواهی دید در رزم هنر بیشتر دارم در سخن گفتن».

دل رستم از اندوه پر اندیشه شد. در دورنمای هستی‌اش تنها تاریکی و سیاهی دید. با خود اندیشید اگر تن به خواسته او دهم و بند او را ببیزم یا اگر با او بجنگم هر دو نفرین و تلخ است، هر دو آیینی نو نهادن است، زیرا با پذیرش بند او، نام مرا به زبشتی خواهند برد و انجام کار من با گشتاسب تلخ خواهد بود و در سراسر کیتی هرکس نام مرا بشنود، به سرزنش از من یاد خواهد کرد و ایمن نکوهش و سرزنش هرگز کهنه نخواهد شد و خواهند گفت آن پهلوان پیر به بند جوان نابخردی تن درداد و در زابلستان، در زادگاه و خانه خودش دست او را فروبست و کشان‌کشان به درگاه گشتاسب برد و اگر با او بجنگم و در این نبرد کشته شود، نفرین جاودان از آن من خواهد شد که نگهبان تاج و تخت، دارنده تاج و تخت را از پای درآورد و همه خواهند گفت او شاهزاده‌ای جوان را بکشت و اگر به دست او کشته شوم، برای زابلستان رنگ و بویی نخواهد ماند و نام دستان سام شکسته می‌شود و از زابلس دیگر کسی به نیکی یاد خواهد کرد. درباره رستم اندیشید بهتر است زبان به مهر بکشایم که در هر انجمنی خواهند گفت رستم، مگر به ترمی سخن نکفت. به همین روی به اسفندیار گفت: «از نگرانی روی زرد شده‌ام، تا کی از نبرد و کار بد سخن می‌گویی، از این شیوه اندیشیدن تو سخت در رنج هستم. چرا سخن و بند دیوان را می‌پذیری، چرا به خرد نمی‌گرایی، تو بسیار جوان هستی و هیچ نمی‌دانی که شهریار، تو را فریب داده است. تو یک سوئگر هستی و سرد و گرم روزگار نچشیده‌ای، بدان که پدر تو تنها در اندیشه مرگ توست، زیرا گشتاسب، نه به گونه پدرش لهراسب، از تاج و تخت سیری نمی‌پذیرد، تو را هر روز به جایی می‌فرستد و به گرد جهان می‌دواند و تو را به هر رنجی می‌افکند. پدرت همه گونه اندیشه کرده تا تو را از تاج و تخت دور و از شهریاری دور و دورتر گرداند. خواسته پدرت سخن آسمانی نیست که نتوانی بدان پشت کنی. پدرت بسیار در کیتی جست‌وجو و بررسی کرد که چه کسی از نبرد با تو سز نمی‌پیچد و چه کسی می‌تواند به تو گزند زند و بی‌گمان تنها در بی‌گزند توست تا همچنان تاج و تخت برای او بماند، شایسته است که بر این تاج و تخت نفرین کرد. تو با من چنان می‌کنی که من با تو درآوریم و جان خویش را نکوهش کنم، چرا دل را به خرد نمی‌سپاری».

۲ سال

دیروز خبرگزاری‌ها اعلام کردند ایلان ماسک، محمودرضا بانکی را به عنوان مدیر ارشد مالی شبکه اجتماعی ایکس انتخاب کرده است. او پیش از این مشمول عقو ریاست‌جمهوری ترامپ شده بود. «بانکی» پیش‌تر به دلایلی مانند انتقال پول از ایران و نقض تحریم‌های آمریکا به زندان محکوم شده بود، اما بعدها و پس از سیری‌کردن دو سال در زندان توانست عفو شود.

۴ روز

فقط تا چهارم آذر فرصت دیدار از نمایشگاه «چشم در چشم» در موزه هنرهای معاصر باقی مانده است. نمایشگاهی که استقبال از آن توانسته باعث حیرت شود. جمال عرب‌زاده، مسئول این نمایشگاه به ایسنا گفته بود: «نزدیک به ۱۳۰ اثر از هنرمندان ایرانی و غربی روی دیوار رفته است. خوش‌شانس بودیم که توانستیم در گسترده بالا و موضوع مشخص به این مجموعه دسترسی داشته باشیم».